

VILLAKOIRAN HOITO

Suomen Villakoirakerho SVK –
Finska Pudelklubben FPK r.y.

VILLAKOIRAN HOITO

Onneksi olkoon rotuvalinnastasi!

Sinulla on nyt uusi perheenjäsen, villakoira, josta saat iloisen ja oppivaisen ystävän moneen harrastukseen. Tämä opas antaa sinulle tietoa siitä kuinka villakoiran rotukohtaiset ominaisuudet on hyvä ottaa huomioon koiran kasvatuksessa osaksi perhettä ja yhteiskuntaa.

Tutustu myös Kennelliiton ”Iloinen Pentu” -oppaaseen, jonka Kennelliitto toimittaa kaikille koiranpennuille rekisteripaperien yhteydessä. Siinä on esitellään tärkeimmät asiat mitä tulee ottaa huomioon kun koiranpentu tulee kotiin. Se on erinomainen tietopaketti yleisesti koiran kehityksestä, koulutuksesta, ruokinnasta ja terveyden hoidosta.

Paras opastaja on kuitenkin koirasi kasvattaja, johon ei kannata epäröidä ottaa yhteyttä kun kysyttävää tulee mieleen.

UUDESSA KODISSA

Villakoiran pentu muuttaa uuteen kotiin aikaisintaan 7-8 viikon iässä, jolloin se luontaisesti haluaa laajentaa elinpiiriään ja saada paljon uusia kokemuksia. Ne eivät siis useinkaan ikävöi emoaan ja sisaruksiaan kovin kauan vaan alkavat touhukkaasti tutustua uuteen ympäristöön. On hyvä, että pentu saa rauhassa tutustua uuteen kotiin ja elämänrytmiin muutaman päivän ajan, jonka jälkeen arjen opettelu voidaan aloittaa. Yksinolo, vieraat ihmiset, autokyyti, sisäsiisteys, turkinhoito jne. Sinun tehtäväsi on varmistaa, että pentu saa ensimmäisten kuukausien aikana paljon positiivisia kokemuksia erilaisista ihmisistä, tilanteista ja koirista turvallisessa ympäristössä. Näin siitä kehittyy iloinen ja avoin aikuinen villakoira, jonka kanssa on ilo elää ja liikkua.

Villakoira on luonnostaan nokkela ja se oppii pian miten se saa ihmisen toimimaan tahtomallaan tavalla. Ole siis uuden opettelussa johdonmukainen ja määrätietoinen, aseta rajoja ja anna rakkautta. Muista, että söpö karvapallo on koira eikä lapsi.

Järjestä luvallista tekemistä ja pureskeltavaa kasvavalle villakoiralle, näin pääset kieltojen sijasta kehumään ja rohkaisemaan pentua toimimaan halutulla tavalla. Tärkeää uuden opettelun lomassa on muistaa, että pentu tarvitsee vielä paljon unta. Mahdollisuus nukkua rauhassa täytyy järjestää.

RUOKINTA

Villakoiran oikea ruokinta on sen hyvinvoinnin edellytys, valitse siis aina laadukasta ruokaa. Ensimmäiset päivät pennun on hyvä saada samaa ruokaa kun se on kasvattajan luona syönyt. Pentu tulee ruokkia alkuun 3-4 kertaa päivässä, aikuisen koiran voi ruokkia joko kerran tai kahdesti päivässä. Ruokaa ei tarvitse olla koko ajan tarjolla, koiran sopivassa kunnossa pitäminen onnistuu parhaiten kun ruokaa on tarjolla vain tiettyinä aikoina. Ainoina koirina elävät pienet villakoirat tulevat helposti nirsoiksi, suuremmilla kokomuunnoksilla tätä ongelmaa harvoin on. Pikkukoiralle päivän aikana annetut pienetkin makupalat pitävät nälän poissa, joten ruoka-aikana ruoka ei maistu. Siitä huolimatta ruokaa ei kannata alkaa vaihtamaan herkullisempaan eikä jättää tarjolle jatkuvasti. Sen

sijaan on hyvä jättää makupalat pois ja siirtyä säännöllisiin ruoka-aikoihin, jolloin ruokaa on tarjolla. Tämä auttaa usein ruokahalun heräämiseen.

Villakoiran ravinto kannattaa pitää monipuolisena ja vaihtelevana, jotta siitä ei kehittyisi herkkävatsainen. Kuivaruoka on hyvä ja helppo valinta, voit valita mieleisesti merkin ja vaihdella sitä tarpeen mukaan, mutta muista valita aina koiran ikään, kokoon, kuntoon ja aktiivisuuteen sopiva laatu. Pennulle penturuokaa, aikuiselle aikuisen ruokaa, ylipainoiselle aikuiselle vähäenergisempää light-ruokaa ja paljon liikkuvalla hoikalla aikuiselle aktiivisen koiran energiapitoista ruokaa. Kuivaruuan lisäksi voit antaa koirapuuroa tms. koiranruokaa.

Mikäli valitset teollisesti valmistettua ruokaa, mitään lisäravinteita ei tarvitse enää erikseen antaa. Jos taas haluat ruokkia koirasi itse tehdyllä ruualla, varmista tarvitseeko valitsemasi ruokavalio lisäravinteita, kalkkia tms. Raakaruokinta vaatii hieman perehtymistä, mutta se sopii erinomaisesti villakoirillekin. Mikäli olet kiinnostunut kokeilemaan sitä, tee koirasi ruokintasuunnitelma yhdessä asiantuntevan henkilön kanssa.

Ruuan määrässä ota aina huomioon koiran koko, ikä ja liikunta. Seuraa koirasi painoa, ja tee tarvittavat muutokset ruokavalioon mikäli koira laihtuu tai tulee ylipainoiseksi. Villakoiran tulee olla jäntevä ja solakka, se on sopivan painoinen kun kylkiluut tuntuvat käsiin kevyesti tunnustelemalla.

TERVEYDEN HOITO

Noudata koirasi rokotuksissa Kennelliiton ohjetta. Ensimmäinen rokotus annetaan 3 kk iässä ja uusinta 4 kk iässä. Pentuna annetut rokotteet ovat voimassa vuoden. Tästä eteenpäin varmista eläinlääkäriltäsi rokotusten jatko-ohjelma. Rokotushetkellä koiran täytyy olla täysin terve.

Madota koirasi 2 kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä sekä aina ennen rokotusta. Matolääkkeitä myydään apteekissa ilman reseptiä, noudata pakkauksen ohjetta.

Villakoirilta tulee nyppiä korvien sisältä karvat pois, jotta korviin pääsee ilmaa eikä tulehduksia pääse kehittymään. Pentu on hyvä totuttaa korvien käsittelyyn jo pennusta lähtien. Sisäkorvan karvat alkavat irrota nyppimällä n. puolen vuoden iässä.

Kynnet tulee leikata säännöllisesti, noin kerran viikossa.

Hampaat vaihtuvat 4-6 kk iässä. Seuraa aktiivisesti vaihtumisen etenemistä ja kiinnitä erityistä huomiota alakulmahampaisiin. Mikäli uudet hampaat ovat jo reilusti puhjenneet, mutta maitohampaat eivät vielä heilu, on pentu syytä viedä hampaan poistoon eläinlääkärille, jotta purenta kehittyy oikein. Voit edistää hampaiden irtoamista itsestään antamalla paljon pureskeltavaa ja leikkimällä vetoleikkejä pennun kanssa.

Pentu pureskelee mielellään ja ottaa suuhun maasta lähes kaiken. Älä jätä kotona pieniä esineitä lattialle ja seuraa ulkona mitä suuhun menee, jotta koira ei pääse nielemään mitään vaarallista.

Opettele tuntemaan koirasi normaalikäyttäytyminen, jotta voit tunnistaa hetket milloin kaikki ei välttämättä ole kohdallaan. Mikäli jokin koiran hyvinvoinnissa askarruttaa kysy neuvoa kasvattajaltasi, tai käänny eläinlääkärin puoleen.

PERINNÖLLISET SAIRAUDET

Villakoira on perusterve ja pitkäikäinen rotu, 15-vuotiaikaan villakoira ei ole harvinainen. On kuitenkin muutamia perinnöllisiä sairauksia, jotka kasvattajan tulee ottaa jalostusvalinnoissaan huomioon ja määrätietoisella yhteistyöllä perinnölliset sairaudet onkin saatu hyvin kuriin. Perinnöllisten sairauksien ehkäisyksi vastuulliset kasvattajat noudattavat Villakoirakerhon jalostusohjesääntöä. Villakoirakerhon pentuvälitykseen otetaan vain ne pentueet, jotka täyttävät jalostusohjesäännön jalostuskriteerit.

PRA = progressiivinen retinaaliatrofia eli verkkokalvon etenevä surkastuminen johtaa täydelliseen sokeuteen. Puhkeaa n. 2-5 vuoden iässä, hoitoa sairauteen ei tunneta. Sairaita koiria ei saa käyttää jalostukseen. Tällä hetkellä tilanne on hyvä yleistyneen geenitestauksen johdosta. Sairaat ja taudinkantajat voidaan kartoittaa joten riski yhdistelmiä ei enää tehdä. Käytännössä tämä on kitketty villakoirista pois lähes kokonaan.

Patella luksaatio = polvivika on yleinen sairaus kääpiöroduissa. Sijoiltaan menot ovat eri asteisia (I – IV) riippuen siitä miten polvilumpio eli patella palautuu uraansa tai mahdollisesti menee sijoiltaan kokonaan.

- I aste: Ajoittainen polvilumpion sijoiltaan meno aiheuttaa satunnaista raajan kannattelua. Polvilumpion saa helposti pois paikaltaan kevyesti painamalla, mutta se palautuu normaaliin asentoon kun paine vapautetaan. Minimaalisia mediaalisia poikkeamia sääriluun harjassa.
- II aste: Usein tapahtuva sijoiltaan meno yhdistettynä sääriluun harjan 15-30 asteen mediaaliseen poikkeamaan.
- III aste: Pysyvä mediaalinen sijoiltaan meno yhdistettynä sääriluun harjan 30-60 asteen mediaaliseen poikkeamaan. Sisätela on yleensä matala ja raajojen asento epänormaali.
- IV aste: Pysyvä mediaalinen sijoiltaan meno yhdistettynä sääriluun harjan 60-90 asteen mediaaliseen poikkeamaan. Sisätela on kokonaan poistunut. Nivelrikko kehittyy kun polvilumpio hankaa sisätelan nivelpinnan rikki. Pehmytosat pettävät koska nivelten liike on epänormaali.

Leikkaushoito on tehtävä ajoissa. Vakavuusaste määrää leikkausmenetelmän.

Toisinaan pennuilla ja nuorilla koirilla on havaittavissa ns. nuoruuden löysyyttä polvissa, joka on kuitenkin ohimenevää kunhan kaikki nivelsiteet ja lihakset kehittyvät loppuun asti.

Perinnöllinen harmaakaihi samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Tunnettujen muotojen periytymismekanismi on yleensä autosomaalinen resessiivinen, mutta useimpien muotojen periytymismallia ei tiedetä. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei perinnöllinen, synnynäinen tai hankittu.

Kaihi voidaan poistaa leikkauksella. Paras leikkaustulos saadaan, kun leikkaus tehdään ennen kuin kaihimuutos on täydellinen. Hoidon edellytyksenä on se, että silmänpohja on terve. Perinnöllinen katarakta voi esiintyä yhdessä PRA:n kanssa, yleensä PRA:han liittyy kuitenkin ns. toissijainen kaihi.

Distichiasis / ektooppinen cilia tarkoittaa ylimääräisiä ripsiä, jotka tulevat ulos joko normaalin ripsirivin sisäpuolelta luomen reunasta (distichiasis) tai luomen sisäpinnalta (ektooppinen cilia). **Caruncular trichiasis** tarkoittaa silmän sisänurkan ihon karvoja, jotka kääntyvät sarveiskalvon sisänurkan päälle ärsyttäen silmää. Luomen reunasta kasvavat ripset voivat kaartua ulospäin normaalien ripsien tavoin tai ne kääntyvät sisäänpäin kohti sarveiskalvoa. Ripset voivat olla pehmeitä tai kovia. Etenkin luomen sisäpinnan läpi suoraan sarveiskalvoa vasten kasvava ripsi voi aiheuttaa sarveiskalvon vaurioitumisen. Tämä ilmenee silmän siristelynä ja ylimääräisenä kyynelvuotona. Silmän sarveiskalvon pinnalla 'uivat', pehmeät distichiasis-ripset eivät yleensä aiheuta oireita.

Oireilevilta koirilta ripsiä voidaan poistaa nyppimällä, jolloin ne kasvavat uudestaan tai poistaa ne pysyvästi polttamalla tai leikkauksella. Vaiva on selvästi periytyvä, mutta periytymismekanismi ei ole tiedossa. Luokitellaan nykyään silmätarkastuksissa lieviin, kohtalaisiin ja vakaviin muotoihin.

Hip Dysplasia = lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana.

Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja yleensä kipukin helpottaa tässä iässä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta lonkkavian ilmenemiseen ja vaikeusasteeseen.

Oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, "pupuhyppele", ylösnousuvaikkeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja naksahdeleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteen ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja on myös olemassa.

Suomessa käytetään FCI:n vahvistamaa kansainvälistä lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

A ei muutoksia	Reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat yhdenmukaiset. Lonkkamaljakon kraniolateraalinen reuna piirtyy terävänä ja on lievästi pyörästynyt. Nivelrako on tiivis ja tasainen. Norbergin asteikko vetoasennossa noin 105° (suosituksena).
B lähes normaali / rajatapaus	Reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat vähän epäyhdenmukaiset ja Norbergin asteikko vetoasennossa lähellä 105°, tai reisiluun pään keskus on mediaalisesti lonkkamaljakon dorsaalireunaan nähden ja reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat yhdenmukaiset.
C lievä	Reisiluun pää ja lonkkamalja eivät ole yhdenmukaiset, Norbergin asteikko on noin 100° ja/tai lonkkamaljakon kraniolateraalinen reuna on vähän mataloitunut. Epätasaisuutta tai korkeintaan lieviä nivelrikkomuutoksia lonkkamaljan kraniaali-, kaudaali- tai dorsaalireunassa tai reisiluun päässä tai kaulassa.
D kohtalainen (keskivaikea)	Selvää epätasaisuutta reisiluun päässä ja lonkkamaljakossa, subluksaatio. Norbergin asteikko on suurempi kuin 90° (vain suosituksena). Lonkkamaljakon kraniolateraalireuna tasaantunut ja/tai nivelrikon merkkejä.
	Selvästi dysplastinen lonkkanivel. Esim. luksaatio tai selvä subluksaatio, Nordbergin asteikko alle 90°, selvä lonkkamaljakon kraniaalireunan tasaantuminen, reisiluun pään epämuotoisuus (sienimäinen, tasaantunut) tai muut nivelrikkomuutokset.

SA-tauti eli Sebaceous adenitis on perinnöllinen autoimmuunisairaus jota esiintyy monilla koiraroduilla villakoira mukaanluettuna. Sairaus aiheuttaa talirauhasten tulehduksen jonka seurauksena karvanystyt kuolevat ja talirauhaset surkastuvat. Sairasta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Oireet ovat mm. karvanlähtö, ihon paksuuntuminen, jatkuvat ihotulehdukset, kutina, laattamainen tai suomumainen hilseily sekä tunkkainen haju. Sairauteen ei ole parantavaa hoitoa mutta oireita pystytään hillitsemään. Sairauden pystyy toteamaan ihonäytteestä joten jos koirasi oirehtii, ota yhteyttä eläinlääkäriisi.

Epilepsia on toistuvia kohtauksia aiheuttava aivojen sähköisen toiminnan häiriö, joka on koiran yleisin neurologinen sairaus. Kohtauksien luonne vaihtelee ja koiralla voi olla tajunnan, motoriikan, sensorisen toiminnan, autonomisen hermoston ja/tai käyttäytymisen häiriöitä. Kohtauksen aikana koira voi olla tajuissaan tai tajuton. Jos koko koira kouristelee, puhutaan yleistyneestä kohtauksesta. Kohtaus voi esiintyä myös paikallisena, jolloin vain yksi lihasryhmä, esimerkiksi koiran raaja tai raajat kouristelevat. Paikallisalkuinen kohtaus voi laajeta yleistyneeksi kohtaukseksi. Kohtauksen luonne riippuu purkauksen lähtöpaikasta aivoissa ja sen leviämisestä. Epilepsiaa sairastavaa koira ei saa käyttää jalostukseen. Ensimmäinen epilepsia-kohtaus tulee useimmiten nuorena, 1-5 – vuotiaana, mutta perinnöllinen epilepsia voi alkaa missä iässä hyvänsä. Samantyyppisiä kohtauksia voivat aiheuttaa myös muut sairaudet kuin epilepsia. Epilepsiaa ei voida parantaa, vaan koira tarvitsee lääkitystä koko loppuelämänsä ajan. Lääkityksen aloituspäätökseen vaikuttaa kohtauksien esiintymistiheys ja vakavuus. Lääkityksen avulla

epilepsiakohtausten esiintymistä voidaan harventaa, kohtauksia lieventää ja niiden kestoa lyhentää. Joskus kohtaukset saadaan lääkityksellä kokonaan loppumaan.

Legg-Perthesin tauti eli reisiluun pään kuolio. Taudin syy on tuntematon, mutta muutokset johtuvat reisiluun pään verenkierron häiriöstä, joka johtaa luun kuolioitumiseen. Oireet alkavat 4-11 kuukauden iässä takajalan ontumana. Ontuminen on aluksi lievää ja pahenee vähitellen. Joskus ontuminen havaitaan äkillisesti tapaturman yhteydessä. Koira aristaa lonkkanivelen taivutusta ja nivelen liikerata on rajoittunut. Jos ontuminen on jatkunut pidempään, jalassa on havaittavissa sen käyttämättömyydestä johtuva lihaskato. Diagnoosi voidaan varmistaa röntgenkuvauksen avulla. Legg-Perthesin taudin hoito on kirurginen. Leikkauksessa reisiluun pää ja kaula poistetaan. Leikkauksen jälkeinen kuntoutus on tärkeää, jotta koira alkaa käyttää jalkaansa kunnolla ja heikentyneitä lihaksia saadaan vahvistettua. Ennuste on yleensä erinomainen. Hoitamattomaan niveleen kehittyvä nivelrikko ja koira jää ontuvaksi.

Addisonin tauti eli lisämunuaisen kuorikerroksen vajaatoiminta on nuorilla ja keski-ikäisillä koirilla esiintyvä suhteellisen harvinainen sairaus. Tauti on nartuilla kaksi kertaa yleisempää. Tyypillisinä oireina on epämääräisen oksentelu- ja ripulijaksot, ruokahaluttomuus ja väsymys. Lisämunuaisen kuorikerroksen vajaatoiminta voi pahetessaan johtaa Addisonin kriisiin, joka vaatii tehohoitoa eläinsairaalassa. Addisonin tauti koiralla on ennusteeltaan erinomaisen hyvä omistajan noudattaessa tarkasti lääkitysohjeita. Hoitotasapainon arvioimiseksi koiran veriarvoja seurataan kahdesti vuodessa otettavilla verikokeilla. Addisonin tautiin sairastuneilla koirilla on muita koiria suurempi riski sairastua myöhemmin sokeritautiin, kilpirauhasen vajaatoimintaan tai muuhun autoimmuunitaustaiseen sairauteen.

VILLAKOIRAN TURKINHOITO

Turkinhoito ei ole pelkästään kauneuden hoitoa, vaan myös osa koirasi hyvinvointia.

Monesti villakoiran turkkia pidetään vaikeahoitoisena, mutta oikeastaan se on monipuolinen, sillä sitä voit pitää lyhyenä tai pitkänä, kuinka vain mutta vähintään kuukausittaista hoitoa se vaatii. Pitkä karva vaatii aikaa ja vaivaa enemmän, lyhyt karva taas hoituu nopeasti ja helposti. Turkin hoidossa tärkeintä on *perusteellisuus* ja *säännöllisyys*. Voit joko opetella tekemään pesun ja trimmauksen itse tai käyttää koiran säännöllisesti trimmaajalla.

Joka tapauksessa hyvin hoidettuna villakoirassa ei koskaan ole koiran hajua, siitä ei irtoa karvaa ja voit ottaa kainaloosi puhtaalta tuoksuvan koiran.

Villakoiran pentu tulisi luovuttaa uudelle omistajalleen pestynä ja trimmattuna.

Turkinhoidon opettelu on hyvä aloittaa heti pienestä pennusta pitäen, jotta pentu tottuisi käsittelyyn. Nosta pentu pöydälle liukumattomalle alustalle päivittäin ja harjaa kevyesti muutamalla karstan vedolla. Kurkkaa myös suuhun ja korviin. Vain puolen minuutin tuokio riittää alkuun. Kehu ja laske pentu pois kun se on rauhallinen. Pöytä tuokiosta on tarkoitus tehdä mukava yhteishetki, voit palkata siinä herkulla. Pesu olisi hyvä tehdä parin-kolmen viikon välein.

Nuori koira alkaa vaihtaa turkkiaan noin vuoden ikäisenä. Takkuvaihe kestää muutamasta viikosta muutama kuukauteen. Hyvin pehmeäturkkisilla villakoirilla voi mennä jopa pari-kolme vuotiaaksi asti ennen kuin turkki on muuttunut karkeammaksi, jolloin takkuja tulee vähemmän. Mikäli karva halutaan pitää pitkänä tässä vaiheessa, se kannattaa pestä jopa viikon välein, sillä puhdas karva ei takkuunnu niin helposti.

Aikuinen villakoira on turkiltaan jo helpompi, hyvä pesuväli on n. 3-4- viikkoa, turkin voi hyvin trimmata vain joka toisen pesun yhteydessä. Aina pesun yhteydessä tehdyt konetyöt pitävät koiran yleisilmeen siistinä koko ajan.

Aina ennen leikkausta turkki pestään ja kuivataan suoraksi, jotta leikkauksen lopputulos olisi mahdollisimman tasainen ja siisti. Takkuisesta, kiharasta, likaisesta tai kosteasta turkista ei ammattitrimmaajakaan pysty tekemään kaunista. Turkin muotoilun voi opetella itsekkin, mutta se on tarkkuutta ja kärsivällisyyttä vaativaa puuhaa. Älä menetä toivoasi jos et heti onnistu mieleisesti. Leikkaamisen oppii vain harjoittelemalla. Jos aiot viedä koirasi näyttelyyn, etkä ole vielä varma taidoistasi, on paras viedä koira trimmaajalle.

Kuvallisiin turkinhoito-ohjeisiin voit tutustua Villakoirakerhon kotisivuilla. Mikäli olet tottumaton käsittelemään koiraa, pyydä apua koirasi kasvattajalta tai osallistu lähimmän paikallisosastosi järjestämälle trimmauskurssille. Voit myös viedä koirasi aina trimmaajalle.

VILLAKOIRAN LEIKKAUKSET

Leijonaleikkaus on villakoiran rodunomainen leikkaus ja sillä on vuosisatojen takaiset perinteet. Kun villakoiraa käytettiin vedestä noutavana lintukoirana, sen turkki muotoiltiin työtä vastaavaksi. Liika karva leikattiin pois häiritsemästä ja myös hygieniasyistä. Vain arkoihin kohtiin jätettiin karvaa suojaamaan kylmettymiseltä. Näitä olivat keuhkot rintakehässä, nivelet ranteissa ja takaraajoissa kintereet, polvet ja lonkat. Hännänpäähän jätettiin tupsu helpottamaan koiran työskentelyn seuraamista.

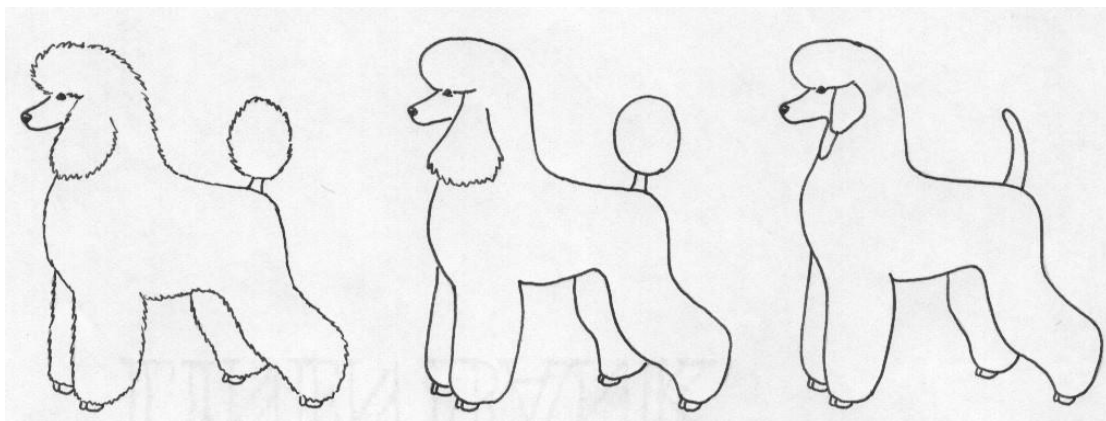
Näistä ajoista on koirien karvamäärät huomattavasti lisääntyneet ja leikkausmallit muuttuneet moneenkin kertaan. Villakoiran pennun ensimmäinen leikkaus on ns. pentuleikkaus. Noin puolen vuoden ikäisenä sille voidaan leikata modernileikkaus tai leijonaleikkaus, jolloin sen yleisilme muuttuu aikuismaisemmaksi. Toki turkkia voi muotoilla hyvinkin mielikuvituksellisesti. Esimerkiksi terrierileikkaus, jossa korvalehdet ja häntä ajellaan koneella, on suosittu varsinkin kesällä ja veteraani koirilla. Modernia leikkausta voi muunnella eri pituisena, jolloin se lyhyimmillään muistuttaa ns. lammasteleikkausta, jossa karva on n. sentin mittaista joka paikassa.

Tärkeintä on, että koiralla on sen pituinen turkki, jonka omistaja jaksaa hoitaa hyvin.

Pentuleikkaus

Modernileikkaus

Terrierileikkaus

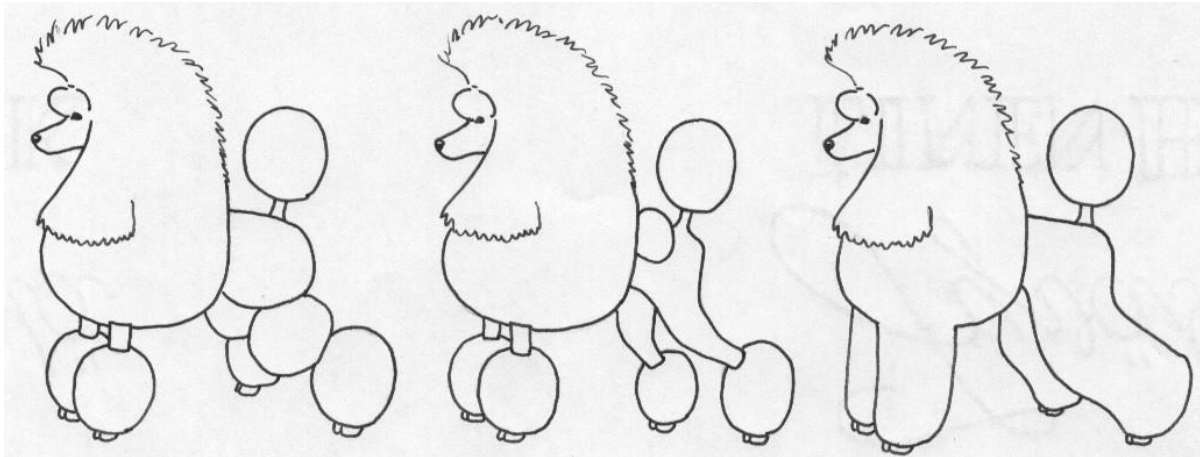

Englantilainen leijonaleikkaus leijonaleikkaus

Mannermainen leijonaleikkaus ts. continental

Skandinaavinen ts. pentuleijona

LIIKUNTA JA HARRASTUKSET

Villakoira on aktiivinen ja liikunnallinen rotu. Se myös rakastaa ihmisen seuraa, joten yhteistä tekemistä on hyvä olla. Mitä suurempaan kokomuunnokseen mennään, sen tärkeämpiä liikunnalliset aktiviteetit ovat. Pienimmät villakoirat lenkkeilevät intoa puhkuen pitkiäkin lenkkejä, mutta kovin säänkestäviä ne eivät ole, joten sateella ja kovalla pakkasella ne jäävät oikein mielellään myös sohvalle omistajan kainaloon. Suuremmista kokomuunnoksista saa lenkkiseuraa yleensä säällä kuin säällä.

Villakoira sopii tekemisen- ja miellyttämisenhalunsa vuoksi moneen, joten sen kanssa voi harrastaa lähes mitä vain. Koiranäyttelyt, tottelevaisuus, agility, koiratanssi, kaverikoiratoiminta jne. Ota selvää mitä kaikkea paikkakunnallasi järjestetään ja valitse sellainen harrastus, josta nautitte molemmat.

Muista kuitenkin antaa koirasi olla rauhassa pentu, älä vaadi liikaa liian aikaisin. Anna koirasi myös kehittyä kunnolla aikuiseksi ennen fyysistä rasitusta vaativien harrastusten aloittamista.

Onnea ja iloa kaikkeen yhteiseen tekemiseen!

